

Lovforslag nr. L 129. Fremsat den 17. januar 1990 af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om markedsføring

§ 1

I lov om ændring af lov om markedsføring, jf. lovbekendtgørelse nr. 55 af 28. januar 1987, foretages følgende ændringer:

1. §§ 6-8 a ophæves.

2. Efter *kapitel 4* indføjes som et nyt kapitel 4a:

»Kapitel 4a

Sikkerhedskrav til legetøj og produkter, som på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med levnedsmidler.

§ 12a. Industriministeren kan fastsætte regler om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, der på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med levnedsmidler og herigennem være til fare for forbrugernes sundhed eller sikkerhed.

§ 12b. De i § 12a omhandlede regler kan indeholde regulering på følgende områder:

- 1) Forbud mod fremstilling og markedsføring, herunder forbud mod indførsel.
- 2) Krav vedrørende fremstilling i overensstemmelse med standarder, vedrørende typegodkendelse samt vedrørende mærkning.
- 3) Betaling for typegodkendelse.
- 4) Myndighedskontrol, herunder adgang til relevante lokaliteter uden retskendelse samt betaling af omkostninger forbundet med kontrol.

5) Udstedelse af påbud for så vidt angår tilbagekaldelse fra markedet, tilbagekøb eller afhjælpning.«

3. I § 15 indsættes som nye stykker:

»Stk. 2. Tilsyns-, godkendelses- og kontrolforanstaltninger efter kapitel 4a udføres af der- til af industriministeren bemyndigede statslige eller kommunale myndigheder eller private foretagender, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Påbud i henhold til § 12b, nr. 5, meddeles af Forbrugerombudsmanden. Forbrugerombudsmanden kan bemyndige de i stk. 2 nævnte myndigheder og foretagender til at udstede påbud.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

4. I § 16, *stk. 1*, udgår: »og § 8a«.

5. I § 19, *stk. 3*, udgår: », §§ 6-8a«.

6. I § 19 indsættes som nyt stk. 6:

»Stk. 6. Industriministeren kan i forskrifter udstedt med hjemmel i § 12 a fastsætte straf af bøde for overtrædelse af forskrifterne.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

7. I § 22, *stk. 2*, ændres »§ 19, *stk. 6*« til: »§ 19, *stk. 7*«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for forslaget om ophævelse af §§ 6-8 a

Regeringens afbureaukratiseringsudvalg har foreslået markedsføringslovens §§ 6-8 (om tilgift, rabatmærker og præmiekonkurrencer) ophævet. Tilsvarende blev foreslået i rapporten fra Industriministeriets fremtidssikringsudvalg, der endvidere foreslog § 8 a om rentefri kredit ophævet.

Forbudet imod tilgift i § 6 i markedsføringsloven kan føres tilbage til den tidligere konkurrencelovs § 12, stk. 1, dog således at konkurrenceloven ikke omfattede tilgift ved fast ejendom.

§§ 7 og 8 i markedsføringsloven kom til i 1975 i forbindelse med markedsføringslovens ikrafttræden.

Som et led i karetoffelkuren i efteråret 1986 blev § 8 a om forbud mod rentefri kredit indsat i markedsføringsloven.

Forslag om ophævelse af disse bestemmelser begrundedes af fremtidssikringsudvalget med, at nytteværdien af de nævnte forbud i markedsføringsloven ikke står mål med de ressourcer, der anvendes til sikring af reglerens overholdelse. Der peges dog på de værdier, sådanne bestemmelser har for de erhvervsdrivende indbyrdes, idet reglerne forhindrer, at der konkurreres ved smarte præmiekonkurrencer og tilgiftstiltag og lignende frem for på det egentlige produkt. Udvalget mente dog, at forbrugerne i dag er så bevidste, at de ikke vælger et produkt på grund af tilgift.

Selv om bestemmelserne i §§ 6-8 i markedsføringsloven foreslås ophævet, er det ikke meningen, at ethvert tiltag inden for dette område herefter skal betragtes som værende i overensstemmelse med markedsføringsloven.

Spørgsmålet om deres lovlighed vil i så fald bero på en konkret vurdering i medfør af generalklausulen i markedsføringslovens § 1, der forbyder handlinger i strid med god markedsføringsskik. Når tiltag inden for området tilgift, rabatmærker og præmiekonkurrencer skal bedømmes efter § 1 i markedsføringsloven, vil kravet om god markedsføringsskik alene give mulighed for, at der i enkeltstående tilfælde skrides ind over for markedsføringsforanstaltninger. For ek-

sempel når disse tiltag må forudses at skabe mindre grad af gennemsigtighed i markedsføringen, som f.eks. hvis markedsføringsforanstaltninger virker prisslørende over for forbrugerne.

Er markedsføring med tilgift, rabat eller konkurrencer vildledende, vil Forbrugerombudsmanden endvidere kunne påtale dette efter markedsføringslovens § 2, stk. 1, der forbyder urigtige, vildledende eller urimeligt mangelfulde angivelser af betydning for udbud og efterspørgsel. Bestemmelsen er strafsanktioneret, jf. markedsføringslovens § 19.

Vurdering og bedømmelse af sådanne sager alene efter § 1 i markedsføringsloven må forudsætte, at Forbrugerombudsmanden optager forhandlinger med erhvervslivets og forbrugernes organisationer om de retningslinjer, der skal gælde for den fremtidige anvendelse af tilgift, rabatmærker og konkurrencer i markedsføringen.

Baggrunden for § 8 a i markedsføringsloven var et ønske om at fremme opsparingen og nedbringe gældsætningen, idet bestemmelsen tog sigte på at dæmme op for den på det tidspunkt omsiggribende markedsføring af rentefri kontoordninger.

Bestemmelsen indeholder ikke blot et forbud mod at yde og reklamere med rentefri kredit, men det er yderligere bestemt, at forbrugeren skal betale en mindsterente på for tiden 11 pct. p.a.

Borset fra perioden umiddelbart efter vedtagelsen i efteråret 1986 har der kun været ganske få sager til behandling vedrørende § 8 a i markedsføringsloven.

P.g.a. udviklingen i skatte- og afgiftslovgivningen er bestemmelsen i § 8 a i markedsføringsloven overflødig, og det er fundet mest hensigtsmæssigt at ophæve bestemmelsen.

Industriministeriet forelagde i december 1989 en række erhvervsorganisationer m.v. forslaget om ophævelse af §§ 6-8a.

2. Baggrunden for forslaget om særlige regler om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, som kan forveksles med levnedsmidler

Hovedformålet med forslaget er at skabe grundlag for en gennemførelse af EF-direktivet om indbyrdes

tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om sikkerhedskrav til legetøj samt EF-direktivet om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om produkter, der på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med andre produkter og herigennem være til fare for forbrugernes sundhed eller sikkerhed. Direktiverne blev vedtaget i ministerrådet hhv. den 3. maj 1988 og den 10. juni 1987. Direktiverne er optaget som bilag til lovforslagets bemærkninger.

Lovforslaget indeholder ikke i sig selv forskrifter om, hvilke sikkerhedskrav, der skal gælde for legetøj. Forslaget er derimod en bemyndigelseslov, der skaber hjemmel for industriministeren til at fastsætte nærmere regler herom, jf. § 12a.

Direktivet om legetøjs sikkerhed er det første rådsdirektiv, der er baseret på den nye metode med generel henvisning til standarder. Metoden indebærer, at de væsentligste sikkerheds- og sundhedskrav fastsættes i direktivet. Herefter udarbejder de europæiske standardiseringsorganer fælles standarder, som indeholder tekniske specifikationer, hvormed de fastsatte sikkerheds- og sundhedskrav kan opfyldes. Standarderne er ikke bindende, idet direktivet åbner mulighed for, at legetøj, der ikke opfylder standarderne, kan markedsføres, såfremt det ved en typegodkendelse er konstateret, at legetøjet er tilstrækkelig sikkert. Der er på nuværende tidspunkt udfærdiget standarder vedrørende legetøjs fysiske, mekaniske og elektriske egenskaber samt vedrørende legetøjs antændelighed. En standard vedrørende eksperimentelle sæt til kemiske forsøg og lignende aktiviteter forventes at foreligge pr. 1. januar 1990, mens en standard vedrørende andet kemisk legetøj end kemisæt forventes at foreligge pr. 1. januar 1991.

Hovedindholdet i direktivet om legetøjs sikkerhed er, at det af direktivet omfattede legetøj ved markedsføring skal opfylde de væsentlige sikkerheds- og sundhedskrav. Dette sikres ved at stille krav om, at legetøjet enten skal være produceret i overensstemmelse med de harmoniserede standarder eller være i overensstemmelse med en type, der er godkendt af et dertil særligt nedsat typegodkendelsesorgan. Legetøjet skal være forsynet med EF-mærke, hvorved den, som er ansvarlig for markedsføringen, indestår for, at legetøjet er produceret i overensstemmelse med ovenstående.

Direktivet om legetøj indeholder imidlertid en snæver definition på legetøj, idet en række produkter, som er beregnet til legeformål, er undtaget fra direktivets bestemmelser, jf. artikel 1, stk. 2, jf. bilag I. Da det kan tænkes, at der kan opstå behov for at fastsætte sikkerhedsforskrifter for en del af de produkter, som ikke er omfattet af direktivet, indeholder lovforslaget hjemmel til, at industriministeren kan udstede

sikkerhedsforskrifter for alle produkter, som er beregnet til legeformål. Det er dog på nuværende tidspunkt alene tanken at udnytte hjemlen til implementering af de nævnte direktiver.

Hovedindholdet i direktivet om farlige levnedsmiddellefterligninger er at forbyde markedsføring af produkter, der på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med levnedsmidler og derved være til fare for forbrugernes – navnlig børns – sikkerhed eller sundhed.

Industriministeriet forelagde i foråret 1989 samt i december 1989 legetøjsbranchen m.fl. udkast til gennemførelsesbestemmelser.

Gældende ret

I medfør af den gældende markedsføringslovs §§ 1-3 og 15 har Forbrugerombudsmanden mulighed for at gribe ind over for farlige produkter. Efter §§ 2 og 3 i markedsføringsloven kan der således stilles krav til markedsføringen af farlige produkter, herunder krav om, at der gives forsvarlig vejledning om farligheden ved produktet. Endvidere er der mulighed for i medfør af generalklausulen i § 1 om god markedsføringsskik at tage produktsikkerhedsspørgsmål op, og der kan med hjemmel i markedsføringslovens § 16 anlægges forbudssag ved domstolene.

Herudover indeholder en række speciallove bestemmelser til regulering af sikkerhedsaspekter ved særlige produkter, bl.a. inden for miljølovgivningen.

Der er således ikke efter gældende ret detaljerede forskrifter vedrørende sikkerhedskrav til legetøj, ligesom det ikke ved en systematisk opsøgende kontrol sikres, at farligt legetøj ikke markedsføres. Endvidere er der ikke efter den gældende markedsføringslov hjemmel til generelt at nedlægge forbud imod markedsføring af farlige produkter, ligesom der ej heller er hjemmel til at kræve, at farlige produkter, der allerede er bragt ud i omsætningen eller solgt til forbrugere, tilbagekaldes.

Direktiverne

Direktivet om legetøj gælder for legetøj til børn under 14 år. Visse former for legetøj, herunder dampmaskiner, luftbøsser og sportsudstyr er undtaget fra direktivet. (Direktivets bilag I).

Direktivet præciserer, at der ved bedømmelsen af, om legetøj er tilstrækkeligt sikkert, skal tages hensyn ikke kun til den fare, som en forskriftsmæssig anvendelse af legetøjet indebærer. Der skal endvidere tages hensyn til den måde, som børn normalt anvender det pågældende legetøj på.

Direktivet indeholder i bilag II en række sikkerhedskrav. Det drejer sig dels om generelt udformede sikkerhedsforskrifter, herunder krav om, at der ved

mærkning eller i en medfølgende brugsanvisning skal gøres effektivt opmærksom på alle risici, der er forbundet med anvendelsen af produktet. Der er desuden opstillet sikkerhedskrav for følgende særlige risici: Fysiske og mekaniske egenskaber, antændelighed, kemiske egenskaber, elektriske egenskaber, hygiejne og radioaktivitet.

Disse sikkerhedskrav er generelt formuleret, og de nærmere tekniske anvisninger på, hvorledes kravene skal opfyldes, vil blive fastsat af standardiseringsorganerne.

Medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at legetøj kun kan markedsføres, såfremt det opfylder de væsentlige sikkerhedskrav. Dette opnås ved at stille krav om, at legetøj skal være forsynet med et EF-mærke, der kun må påsættes, hvis produktet *enten* opfylder de fælles standarder *eller* er typegodkendt af et dertil særligt nedsat typegodkendelsesorgan, jf. artikel 5 og artikel 7. EF-mærket påsættes af den for markedsføringen ansvarlige, dvs. som udgangspunkt fabrikanten. Hvis fabrikanten ikke er etableret i Fællesskabet, påhviler ansvaret den i Fællesskabet etablerede repræsentant for fabrikanten. Hvis fabrikanten ikke har nogen repræsentant i Fællesskabet, er importøren af legetøjet i Fællesskabet ansvarlig for markedsføringen.

Den for markedsføringen ansvarlige skal kunne fremlægge dokumentation for, at betingelserne for at anvende EF-mærket er opfyldt, jf. artikel 8.

Direktivet indeholder i artikel 5 en formodningsregel, hvorefter de enkelte medlemsstater går ud fra, at legetøj, der er forsynet med EF-mærke, opfylder sikkerhedsforskrifterne.

Direktivet indeholder i bilag III en række forskrifter for typegodkendelsesorganer. Det er således foreskrevet, at såvel ledere som teknikere i typegodkendelsesorganet skal være uafhængige af alle kredse, grupper og personer, der direkte eller indirekte har en interesse på legetøjsområdet. Direktivet forudsætter, at typegodkendelsesorganet kan være et privat organ uden for offentligt regie.

Artikel 11 i direktivet fastsætter krav om, at legetøjet ud over EF-mærket skal være forsynet med navn og adresse på fabrikanten eller dennes repræsentant eller importør i Fællesskabet samt krav om, at visse former for legetøj skal være forsynet med advarsler og oplysninger om forsigtighedsregler ved brugen.

Direktivet foreskriver i artikel 12, at medlemsstaterne ved stikprøver skal kontrollere, at legetøjet ikke markedsføres i strid med de foranstående forskrifter. Kontrolmyndigheden skal have adgang til fabrikkations- eller lagersted og kan forlange at den krævede dokumentation fremlægges.

Såfremt det konstateres, at EF-mærket uberettiget er påsat, skal medlemsstaten træffe alle fornødne foranstaltninger, herunder forbud mod markedsføring og påbud om at trække produktet tilbage fra markedet, jf. artikel 7. For at sikre en effektiv fjernelse af farligt legetøj, som er nået ud i omsætningen, indeholder lovforslaget hjemmel til at påbyde tilbagekøb af legetøjet.

Direktivet om levnedsmiddellefterligninger finder anvendelse på produkter, der på grund af deres ydre fremtræden – herunder udseende og størrelse – kan forveksles med levnedsmidler og herigennem være til fare for forbrugernes – navnlig børns – sikkerhed eller sundhed. Artikel 2 indeholder et forbud mod »markedsføring, indførsel og enten fremstilling eller udførsel« af de i direktivet omhandlede produkter, og artikel 3 pålægger medlemsstaterne at sikre, at de i direktivet omhandlede produkter ikke findes på markedet eller trækkes tilbage fra markedet.

Ifølge lovforslaget bemyndiger industriministeren statslige eller kommunale myndigheder eller private foretagender til at udføre tilsyns-, godkendelses- og kontrolforanstaltninger i overensstemmelse med de foreslåede regler.

3. Lovforslagets økonomiske konsekvenser

F.s.v.a. de administrative og økonomiske konsekvenser af forslaget om ophævelse af §§ 6–8 a kan det oplyses, at besparelsen er indarbejdet på Finansloven for 1990.

Med hensyn til forslaget om særlige regler for legetøj og levnedsmiddellefterligninger bemærkes, at de med lovforslagets administration forbundne omkostninger forventes for Forbrugerombudsmandens og Forbrugerstyrelsens vedkommende at blive afholdt inden for Industriministeriets eksisterende budgetramme.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der henvises til almindelige bemærkninger, pkt. 1, baggrunden for forslaget om ophævelse af §§ 6–8 a.

Til nr. 2

ad § 12a

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om sikkerhedskrav til de produkter, som er omfattet af bestemmelsen. Som anført i de indledende bemærkninger er det på nuværende tidspunkt alene tanken, at bemyndigelsen skal udnyttes til at gennemføre EF-direktivet om legetøj samt EF-direktivet om levnedsmiddellefterligninger.

ad § 12b

Bestemmelserne i § 12 b indeholder en ikke udtømmende opregning af de forhold, der vil blive reguleret i de detaljerede gennemførelsesforskrifter.

ad § 12b, nr. 1

Direktivet om levnedsmiddelefterligninger pålægger medlemsstaterne at forbyde markedsføring, herunder indførsel, og enten fremstilling eller udførsel af de produkter, som direktivet gælder for. Med henblik på at opnå den højeste beskyttelse er det tanken at lade reglerne omfatte et forbud imod fremstilling af disse produkter.

Direktivet om legetøj pålægger derimod alene medlemsstaterne inden for direktivets anvendelsesområde at sikre, at legetøj, der ikke opfylder sikkerhedskravene, ikke forefindes på markedet.

ad § 12b, nr. 2

Som nævnt i de almindelige bemærkninger indeholder direktivet om legetøj en generelt formuleret opregning af en række væsentlige sikkerhedskrav, der skal suppleres af fælles standarder udstedt af de europæiske standardiseringsorganer. Disse standarder anviser nærmere, hvorledes de væsentlige sikkerhedskrav sikres opfyldt.

Der er nu gennemført:

CEN, nr. EN 71-1, DS/EN 71-1 Legetøj. Sikkerhedskrav, Del 1: Mekaniske og fysiske egenskaber.

CEN, nr. EN 71-2, DS/EN 71-2 Legetøj. Sikkerhedskrav, Del 2: Brændbarhed.

CEN, nr. EN 71-3, DS/EN 71-3 Legetøj. Sikkerhedskrav, Del 3: Migration af særlige stoffer.

CENELEC, HD 271 S 1. Ændring 1: HD 271 S1, Ændring 2: HD 271 S1, Sikkerhedskrav til elektriske husholdningsartikler o.lign. Særlige regler for elektrisk legetøj, der er forsynet med en meget lav spænding, dvs. højst 24 V. Sikkerhedskrav vedr. elektrisk legetøj er indeholdt i Stærkstrømsreglementet, Afd. C, Afsnit 134-2-22, Særlige bestemmelser for elektrisk legetøj forsynet med sikkerhedsspænding.

Følgende er under gennemførelse:

CEN, nr. EN 71-4, DS/EN 71-4 Legetøj. Sikkerhedskrav, Del 4: Eksperimentelle sæt for kemiske forsøg og tilsvarende aktiviteter. Forventes at foreligge pr. 1. januar 1990.

CEN, nr. EN 71-5, DS/EN 71-5 Legetøj. Sikkerhedskrav, Del 5: Andet kemisk legetøj end kemisæt. Forventes at foreligge pr. 1. januar 1991.

Standarderne har ikke bindende virkning. Legetøjsfabrikanterne er således ikke forpligtet til i alle enkeltheder at følge standarderne. Såfremt en fabrikant af legetøj mener at kunne opfylde de væsentlige

sikkerhedskrav på en anden måde end den, der er anvist i standarderne, kan han ansøge om at få det pågældende legetøj typegodkendt.

Dette to-strengede system er imidlertid ikke oprettholdt fuldstændigt adskilt.

Af direktivets bilag II, pkt. II, nr. 3.3 fremgår indrekte, at typegodkendelse af visse typer legetøj (visse kemisæt m.v.) kun kan ske, såfremt en standard, der i øvrigt endnu ikke er gennemført, overholdes.

I forbindelse med direktivets vedtagelse var det endvidere en forudsætning, at der skulle gås frem efter reglerne om typegodkendelse i tilfælde, hvor der er tale om risici af en art, der ikke er omfattet af standarderne. Der kan således i disse tilfælde blive tale om at kræve legetøj typegodkendt, uanset et det pågældende legetøj opfylder alle forskrifterne i de standarder, der gælder for denne type legetøj.

Direktivet om legetøj indeholder en række forskrifter om de organer, der skal forestå typegodkendelse, og om sagsbehandlingen i forbindelse med typegodkendelse m.v.

Direktivet forudsætter, at der kan udpeges organer uden for myndighedernes rækker.

Direktivet opstiller i bilag III en række krav til organerne, hvoraf særligt skal fremhæves, at deres ledere og teknikere, der har ansvar for eller varetager de til typegodkendelsen knyttede funktioner, skal være uafhængige af alle kredse, grupper og personer, der direkte har interesse på legetøjsområdet.

Organerne skal i øvrigt have teknisk kompetence, faglig integritet samt råde over det nødvendige personale og apparatur. Det påhviler medlemsstaterne jævnlige at kontrollere, at disse krav er opfyldt.

Det er som nævnt i de indledende bemærkninger tanken at optage forhandlinger med laboratorier, der er autoriseret af Statens Tekniske Prøvenævn med henblik på at uddelegere opgaverne i forbindelse med typegodkendelse til et eller flere af disse.

Direktivets forskrifter om sagsbehandlingen m.v. i forbindelse med typegodkendelse er ikke udtømmende. Disse vil i de detaljerede gennemførelsesbestemmelser bl.a. blive suppleret med yderligere forskrifter, bl.a. om betaling for behandlingen af typegodkendelsesansøgninger, samt hvor og hvorledes de nødvendige laboratorieafprøvninger m.v. skal indhentes.

Typegodkendelse kan indhentes i et hvilket som helst af medlemslandene og har gyldighed i samtlige medlemslande. Med henblik på at modvirke, at en fabrikant indgiver ansøgning flere steder i håb om, at ét af godkendelsesorganerne viser sig at være særlig lempeligt, er det i direktivet fastsat, at ethvert godkendt organ, der afslår en ansøgning, skal underrette

kommissionen og den pågældende medlemsstat om afvisningen med en begrundelse herfor.

EF-mærket er fabrikantens eller dennes repræsentants eller importørens bekræftelse af, at det pågældende legetøj er fabrikeret i overensstemmelse med de fælles standarder eller er typegodkendt.

Udover EF-mærket skal legetøjet eller emballagen være forsynet med identifikation af den for markedsføringen ansvarlige, dvs. fabrikanten, dennes repræsentant eller importør i Fællesskabet.

På legetøjet, dets emballage eller i en medfølgende brugsanvisning skal der tillige gøres opmærksom på eventuelle risici, der er forbundet med anvendelsen af legetøjet, samt på, hvorledes man undgår disse risici. Direktivet indeholder desuden forskrifter om supplerende advarseloplysninger for særlige typer af legetøj.

I de detaljerede gennemførelsesforskrifter vil der blive stillet krav om, at ovennævnte oplysninger skal være affattet på dansk.

ad § 12b, nr. 3

Bestemmelsen åbner mulighed for, at der opkræves betaling for arbejdet i forbindelse med udstedelse af typegodkendelse. Det er tanken at overlade det til typegodkendelsesorganerne at opkræve betaling for arbejdet i forbindelse hermed. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ad nr. 4 nedenfor.

ad § 12b, nr. 4

Ifølge lovforslagets § 1, nr. 3, bemyndiger industriministeren statslige eller kommunale myndigheder eller private foretagender til at føre tilsyn med overholdelsen af reglerne i kapitel 4a. Dette er nærmere uddybet i bemærkningerne til § 1, nr. 3, nedenfor.

Artikel 8 i direktivet om legetøj pålægger fabrikanten en pligt til at kunne fremlægge en række specificerede oplysninger med henblik på kontrol. Hvis fabrikanten ikke er etableret i EF og ej heller har nogen repræsentant i EF, påhviler oplysningspligten importøren.

Med henblik på kontrollens gennemførelse skal kontrolmyndigheden uden retskendelse have adgang til fabrikations- eller lagerstedet, ligesom den skal kunne udtage prøveeksemplarer og fjerne dem med henblik på undersøgelser og afprøvninger.

Bestemmelsen indeholder hjemmel til, at industriministeren kan fastsætte regler om, at kontrolmyndighederne kan opkræve betaling for omkostninger forbundet med kontrol.

ad § 12b, nr. 5

Direktivet om legetøj pålægger i artikel 7 en medlemsstat, som konstaterer, at der er farligt legetøj på markedet, en pligt til at træffe alle fornødne foranstaltninger med henblik på at trække det farlige legetøj tilbage fra markedet og forbyde eller begrænse dets markedsføring.

I følge artikel 3 i direktivet om levnedsmiddelefterligninger har medlemsstaterne pligt til at træffe alle hensigtsmæssige foranstaltninger til at sikre, at deres kompetente myndigheder trækker alle de af direktivet omfattede produkter, der måtte være i handelen, tilbage fra markedet.

Udover at forbyde fortsat markedsføring bør det kunne påbydes den for markedsføringen ansvarlige at tilbagekøbe dette til en pris, der imidlertid normalt ikke bør være højere end anskaffelsesprisen for et tilsvarende – ikke farligt – produkt. Det bemærkes, at den pris, der rent faktisk af forbrugeren er blevet betalt for varen, ikke altid vil være relevant, idet påbudet om tilbagetagelse kan rettes til et tidligere led i omsætningskæden end den, der solgte produktet til forbrugeren.

Der bør endvidere være mulighed for at udstede påbud om, at det forhold, som er årsag til faren, afhjælpes, ligesom den for markedsføringen ansvarlige bør kunne pålægges efterfølgende at give oplysning om faren ved produktet og om, hvordan den kan forebygges.

Til nr. 3

Ifølge lovforslaget bemyndiger industriministeren statslige eller kommunale myndigheder eller private foretagender til at udføre tilsyns-, godkendelses- og kontrolforanstaltninger i medfør af de her omhandlede regler. Det er tanken at henlægge disse beføjelser til Forbrugerstyrelsen, dog således, at kontrollen med særlige egenskaber som henhører under andre myndigheders ressort skal føres af disse specialmyndigheder. Kontrollen med antændelighed vil således henhøre under Justitsministeriet, elektriske egenskaber under Boligministeriet, hygiejne og radioaktivitet under Sundhedsministeriet og kemiske egenskaber samt bakteriologisk kontrol af kemiske produkter under Miljøministeriet. Denne arbejdsfordeling svarer til den, der hidtil har været praktiseret i forbindelse med Forbrugerombudsmandens administration af de internationale notifikationssystemer for farlige produkter.

Såfremt der inden for speciallovgivningen findes særlige regler om kontrol med ovennævnte egenskaber, kan specialmyndigheden anvende disse, medmindre de er i strid med direktiverne om legetøj og levnedsmiddelefterligninger. Specialmyndigheden

kan tillige anvende de her foreslåede regler, jfr. § 15, stk. 2. Som udgangspunkt er det dog alene Forbrugerombudsmanden, der er kompetent til at udstede påbud i medfør af forslaget § 12b, nr. 5, medmindre denne bemyndiger specialmyndigheden m.v. til selv at udstede påbud, jfr. § 15, stk. 3.

I forbindelse med administrationen af de her omhandlede regler vil det være nødvendigt, at myndighederne koordinerer deres indsats.

Hvad angår typegodkendelse, åbner bestemmelsen mulighed for at henlægge beføjelse hertil til et eller flere private laboratorier i overensstemmelse med artikel 9 i direktivet om legetøj.

Til nr. 4

Ændringen er en konsekvens af ændringen i nr. 1.

Til nr. 5

Ændringen er en konsekvens af ændringen i nr. 1.

Til nr. 6

Direktiverne pålægger medlemsstaterne pligt til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at forbudene mod markedsføring m.v. af farligt legetøj/levnedsmiddelefterligninger overholdes. Da kontrollen hermed sker i form af stikprøvekontrol, bør der af præventive grunde kunne reageres med bødestraf, hvis det konstateres, at legetøj/levnedsmiddelefterligninger markedsføres m.v. i strid med reglerne.

Direktivet om legetøj indeholder en formodningsregel, hvorefter legetøj, der er forsynet med EF-mærket, formodes at opfylde sikkerhedsforskrifterne, jf. artikel 5 i direktivet om legetøj. Der bør derfor være adgang til at pålægge bødestraf, hvis der på kontrolmyndighedernes forlangende ikke fremlægges dokumentation for, at legetøjet er fremstillet i overens-

stemmelse med de fælles standarder eller er typegodkendt.

Med henblik på at sikre kontrollens gennemførelse, bør nægtelse af at medvirke hertil kunne straffes med bøde.

Endvidere bør der være adgang til at pålægge bødestraf i tilfælde af, at et forbud eller påbud ikke efterleves. Der bør i sådanne tilfælde tillige kunne pålægges tvangsbøder.

Til nr. 7

Ændringen er en konsekvens af ændringen i nr. 6.

Til § 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Det er tanken, at de detaljerede gennemførelsesforskrifter i form af bekendtgørelse skal træde i kraft seks måneder efter lovens ikrafttræden således at legetøjsbranchen får et halvt år til at indrette sig efter de nye regler. Der henvises herved til artikel 15 i direktivet om legetøj.

Ifølge Kommissionens meddelelse af 30. januar 1989 finder direktivet ikke anvendelse på eksemplarer af legetøj, der af fabrikanten er bragt på markedet inden den i artikel 15, stk. 1, 2. afsnit, fastsatte frist, og som endnu ikke er solgt eller på anden måde overgivet til forbrugeren (»lagervarer«).

Der er ikke i direktivet og ej heller i Kommissionens meddelelse fastsat nogen frist for, hvornår sådanne varer bliver omfattet af direktivet. I bekendtgørelsen er det tanken at fastsætte en frist til den 1. januar 1992, da det ellers vil besværliggøre kontrollen i urimelig grad, hvis man i længere tid skal sondre imellem, om varerne er omfattet af direktivet eller ikke.

Den anførte frist må anses for tilstrækkelig til, at branchen kan få solgt de pågældende varer.